

Zajęczek kupuje pisanki

Przychodzi zajęczek do sklepu niedźwiedzia i pyta:

-Czy są pisanki?

-Nie ma.

Po tygodniu zajęczek znów przychodzi i pyta:

-Czy są pisanki?

-Nie ma.

Na trzeci tydzień przychodzi i znów pyta:

-Czy są pisanki?

-Są!- odpowiada zadowolony niedźwiedź. Na to zajęczek:

-I co mi z tego! Przecież Wielkanoc była dwa miesiące temu.

Jeden przedszkolak mówi do drugiego:

-U mnie modlimy się przed każdym posiłkiem.

-U mnie nie. Moja mama bardzo dobrze gotuje...

-Mamo... kup mi małąkę. Proszę!

-A czym Ty ją będziesz karmił synku?

-Kup mi taką z Zoo, ich nie wolno karmić...

-Małgosiu – pyta mama córeczkę – dlaczego nie myjesz ząbków?

-Bo mi się mydełko w buzi nie mieści!

Jasiu z kanistrem przybiega na stację benzynową:

-Dziesięć litrów benzyny, szybko!

-Pali się, czy co?

-Tak, moja szkoła... ale już zaczyna przygasać.

List z wakacji: Tutaj jest pięknie, jestem bardzo zadowolony, dużo leże i odpoczywam. Bądźcie spokojni i nie martwcie się o mnie.

P.S. Co to jest epidemia ?

- Jasiu, masz dziś bardzo dobrze odrobione zadanie - mówi nauczycielka - Czy jesteś pewien, że twojemu tacie nikt nie pomaga?

Za czasdzieci.pl i Sadurski.com
opracowała Dorota Kmiecik

WIADOMOŚCI PRZEDSZKOLNE

Kwiecień 2023

Doświadczenia fizyczne

Pojęcie „fizyka” pochodzi od greckiego physis – natura. Fizyka jest zatem nauką przyrodniczą: zajmuje się badaniem praw rządzących wszechświatem, a ściślej – właściwościami i przemianą materii oraz energii. My – ludzie – podlegamy zasadom obowiązującym w przyrodzie, zatem mamy ciągłą styczność z fizyką i chemią.

Skaczące piłki i szybujące piórka

Istotą fizycznego prawa powszechnego ciężenia jest przyciąganie we wszechświecie jednych obiektów przez drugie według określonych zasad: większe masy pokonują siłę przyciągania mniejszych. Wobec tego ogromna masa Ziemi przyciąga wszystko, co znajduje się na jej powierzchni i w jej pobliżu.

Uświadczenie dzieciom faktu, że nasza planeta jest rodzajem wielkiego magnesu, wiąże się z prostymi zabawami dokumentującymi siłę ciężenia. Już najmłodsze przedszkolaki wiedzą, że jeśli nawet podskoczą bardzo wysoko, to i tak opadną na ziemię. Można ten fakt bezpiecznie sprawdzić w ogrodzie: podrzucając gumowe piłki. Odpowiednio zainspirowane dzieci będą z przejęciem próbowały pokonać prawo ciężenia. Zabawa wymaga wysiłku fizycznego, który natęży emocje związane z wynikiem doświadczenia. Dzieci przekonają się, że piłka zawsze spada: jest sprężysta, więc odbija się od podłoża, ale nie odlatuje. Doświadczenia udowadniające istnienie grawitacji poruszają wyobraźnię i mają wielką wartość: rozpalają ciekawość świata i pasję poznawczą. Podrzucając i zrzucając przedmiotów dotyczą kolejnych zjawisk fizycznych – dynamiki i aerodynamiki. Wyniki eksperymentów mogą zaintrygować dzieci i zachęcić je do podjęcia wielu prób badawczych. Rzucone z tej samej wysokości, w tej

samej chwili kamienie, bryły plasteliny czy drewniane klocki spadną mniej więcej jednocześnie, luźno ściśnięte, papierowe kule wylądują nieco później, arkusze papieru opadną powoli, a kawałki cienkiej folii plastikowej jeszcze wolniej. Mali badacze mogą podejrzewać, że najlżejsze przedmioty pokonają grawitację – ponieważ spadają bardzo wolno. Można to sprawdzić: najlepiej w sali, ponieważ porywy wiatru mogłyby zakłócić obserwację i utrudnić wyciągnięcie wniosków. Nawet najcieńszy skrawek bibułki, najlżejsze piórko wirujące w powietrzu, w końcu dotkną podłogi. Spadają wolno, bo z trudem pokonują opór powietrza. Przez chwilę szybują, ale Ziemia wszystko konsekwentnie przyciąga, z taką samą siłą.

Aktywność ruchowa to dobra okazja do przekonania dzieci, że np.:

- podrzucanie do góry piłek, woreczków, poduszek i łapanie ich warunkuje prawo ciężenia, rzucanie różnymi przyborami sportowymi do celu i na odległość to dynamiczne wprawianie ich w ruch na skutek przyłożenia siły,
 - wyrzucanie w górę lekkich obiektów, które nie opadają od razu, puszczanie samolotów z papieru i latawców udają się dzięki oporowi powietrza i sile nośnej.
- Nie trzeba przy tym unikać naukowego nazewnictwa. Przedszkolaki lubią być traktowane poważnie, chcą być partnerami dorosłych. Często bez trudu przyswajają trudniejsze określenia. Dzięki udziałowi w zabawach dzieci powinny zrozumieć, jak ważna jest grawitacja, oraz zyskać pewność, że przyciąganie ziemskie jest tak silne, że wszystkie przedmioty zawsze pozostaną na swoich miejscach.

Ciąg dalszy str. 2.

WIECZORNE CZYTANIE, WIECZORNY RYTUAŁ

NIECH CZYTANIE BĘDZIE PRZYJEMNOŚCIĄ!

Pozwól dziecku wybrać książkę

Nie gaś u swojego dziecka entuzjazmu do czytania, pozwól mu wybrać sobie książkę. Zabierz je do księgarni lub biblioteki. A może Twoja ciocia poprosi Cię o jakąś książkę? Zamów ją! Niech ekscytacja nową zdobyczą nie będzie miała granic!

Niech to będzie zabawa!

W stosownych momentach użyj humoru, zmień głos, nadaj każdej postaci charakter! Wyrażny akcent lub efekty dźwiękowe to sposoby na zapewnienie dziecku rozrywki. Po przeczytaniu porozmawiaj o historii, ponownie przejrzyj strony i zdjęcia i porozmawiaj o tym, co się stało. Jeśli dziecko zasnęło, zrób to następnego dnia przy śniadaniu. Postaraj się, aby było to przyjemne dla Was obojga!

Zadawaj pytania!

Aby wzbudzić zainteresowanie i zaangażowanie dziecka, możesz zadawać pytania typu: „Jak myślisz, co wydarzy się później?” lub „Czy bohater poradzi sobie z problemem?”.

Komfort to podstawa

Zarówno Ty, jak i dziecko powinniście przy czytaniu być w komfortowej pozycji. Może to być łóżko, krzesło bądź sofa, ważne, byście mogli się skupić na rytuale!

Opracowała Anna Mateuszak

Głośne czytanie dzieciom

O zaletach codziennego czytania dzieciom mówi się bardzo wiele. Nic nie jest w stanie zastąpić czytania dzieciom utworów literackich. Czynność ta ma bardzo korzystny wpływ na różne sfery rozwoju małego dziecka już od pierwszych tygodni życia. Proces czytania buduje więź między rodzicem i dzieckiem, które czuje się dowartościowane przez poświęcenie mu uwagi. Słuchanie książek literackich rozwija w dzieciach umiejętność komunikowania swoich emocji i radzenia sobie z nimi. Czytanie dzieciom różnych utworów wzbogaca słownictwo, ale także uczy koncentracji uwagi, słuchania ze zrozumieniem oraz rozwija wyobraźnię. Podsumowując, czytanie różnych utworów literackich społecznia młodego odbiorcę, gdyż pokazuje mu problemy innych ludzi, zachęca do poznawania świata i stanowi inicjację literacką.

Opracowała Ilona Ilczuk

Laboratorium pod chmurką

Zagadnienia z fizyki można przybliżyć dzieciom w formie prostych zabaw. Ważne są ciekawe pomysły na eksperymenty i możliwość uzyskania przekonujących wyników. Mimo że propozycji tego typu można znaleźć bardzo wiele w książkach i w internecie, warto odświeżyć własną wiedzę zdobytą w szkole i samodzielnie stworzyć interesujący scenariusz zajęć badawczych.

Termodynamika

To dział fizyki kojarzący się z ciepłem i wymianą temperatur. Doświadczenia z wysokimi temperaturami nie są łatwe do przeprowadzenia z dziećmi ze względów bezpieczeństwa. Aby zminimalizować ryzyko i nie ograniczać przedszkolaków nadmierną kontrolą, należy skorzystać z bezpiecznego źródła ciepła, czyli słońca.

Wykorzystując wysokie temperatury, dzieci mogą:

- ogrzać na słońcu wodę w naczyniach i dotykowo sprawdzić różnicę między jej temperaturą a temperaturą wody pozostającej w cieniu,
 - nagrzać przedmioty wykonane z różnych materiałów – metali, kamienia, tworzyw sztucznych, drewna i przekonać się, który z nich jest najlepszym przewodnikiem ciepła, a następnie zasłonić obiekty przed słońcem i wskazać te, które najszybciej ostygną,
 - wystawić na działanie słońca produkty topliwe – lody, czekoladę, plastelinę, stearynę i sprawdzić, która z substancji rozpuści się najszybciej, a która zyska plastyczność.
- Przy okazji doświadczeń z temperaturami przedszkolaki mają okazję do wzbogacenia gamy doznań sensorycznych. W naczyniach z ciepłą i zimną wodą mogą zanurzać nie tylko dłonie, ale także stopy, którymi później zbadają chłodny dotyk trawy i ciepło piasku. Porównują odczucia, siadając na nagrzanym ławeczce, a potem na ławeczce stojącej w cieniu. Ogród przedszkolny pozwala w naturalny sposób połączyć działania eksperymentalne z innymi formami dziecięcej aktywności. Bezpieczna przestrzeń nie ogranicza dzieci ruchowo, a otoczenie przyrody i wielorakość bodźców podsuwają nowe pomysły i wspierają kreatywność.

Zima nie powinna stanowić przeszkody w realizacji ciekawych zabaw badawczych w terenie – wręcz przeciwnie. Zmiany stanów skupienia wody czy zamarzanie różnych produktów to zagadnienia

z zakresu fizyki ciał stałych. O tej porze roku dzieci mogą znaleźć odpowiedzi na wiele intrygujących pytań, np.:

- Dlaczego woda, zamieniając się w lód, zwiększa swoją objętość i przestaje mieścić się w pojemniku?
- Czy można zrobić lodowisko z mleka, jogurtu lub soku owocowego?
- Co szybciej zamarznie – woda zimna czy gorąca?
- Czy z masła i oleju może powstać taki lód jak z wody?
- Dlaczego płatki śniegu szybciej topnieją na rękawiczce założonej na dłoń niż na zdjętej? Aby odpowiedzieć sobie na te wszystkie pytania, trzeba przeprowadzić wiele ciekawych zabaw terenowych i obserwacji przyrodniczych.

Szkielko i oko

Doświadczenia z zakresu chemii wymagają od nauczyciela pewnych przygotowań. Nie trzeba jednak kupować probówek, zlewek i odczynników. Wystarczą ogólnodostępne naczynia i artykuły, ponieważ z chemią mamy kontakt na co dzień w domach. Trzeba tylko wybrać takie produkty, których połączenie wywoła zaskakujące, a nawet widowiskowe efekty. Niektóre doświadczenia chemiczne przypominają czary i rozpalają dziecięcą wyobraźnię. To magia, którą można zracjonalizować, ale nie straci przez to atrakcyjności w oczach dzieci. Prezentacja reakcji, w jakie wchodzi stosowane na co dzień związki chemiczne, odkryje obszar nowych możliwości poznawczych. Dzięki zdobytym informacjom i umiejętnościom każde dziecko może się stać czarodziejem lub naukowcem. Nie da się kilkuletnim dzieciom wytłumaczyć procesów chemicznych. Objasnienie obserwowanych reakcji może się zawrzeć jedynie w ogólnej informacji, że niektóre substancje działają na siebie w dany sposób. Odczarowywanie reakcji chemicznych odbywa się na poziomie użycia znanych z domu produktów, które mogą mieć niezwykle zastosowania. Szczególnie spektakularne doświadczenia chemiczne dla najmłodszych są tak znane i rozpowszechnione, że przytoczone niżej przykłady to jedynie propozycje ich urozmaicenia. **Źródło:** I. Brylińska, *Fizyka i chemia w przedszkolu*, w: „Przeszkole. Miesięcznik dyrektora”, listopad 2019, s. 56-59.

Opracowała Mariola Pienkowska